

Gdzie wielcy bywali

Gdzie wielcy bywali

Tablice, pomniki, muzea - mijamy je tak często w drodze do szkoły, do pracy czy na zakupy, że stają się dla nas niewidzialne. Zapominamy, że tuż obok nas urodzili się, mieszkali lub gościli ludzie, których znamy ze szkolnych podręczników. Warto ruszyć ich tropem, a historia z nudnego zbioru dat zmieni się w fascynującą przygodę.

Miejscami szczególnie związanymi z wieloma znanymi ludźmi są podpoznańskie rezydencje arystokratyczne. W Rogalinie o Edwardzie Raczyńskim przypomina m.in. pomnikowy [dąb jego imienia](#), a o Edwardzie Bernardzie Raczyńskim – słynny [gabinet londyński](#). Doczesne szczątki obu umieszczono w [Mauzoleum Raczyńskich](#). Wizyty Henryka Sienkiewicza upamiętnia [głaz w parku pałacowym](#), a pokłosiem obecności malarzy (m.in. Jacka Malczewskiego i Leona Wyczółkowskiego) są [namalowane w Rogalinie obrazy](#). Na kartach historii zapisali się również właściciele [zamku w Kórniku](#) z Tytusem Działyńskim, założycielem [Biblioteki Kórnickiej](#) i [Arboretum Kórnickiego](#), na czele.

Żołnierze i politycy

W podpoznańskich miejscowościach znaleźć można pamiątki po tych, którzy próbowali zmieniać rzeczywistość za pomocą oręża lub politycznych układów albo próbowali obu tych sposobów. Postać Krzysztofa Arciszewskiego, urodzonego w Rogalinie, przypomina [tablica w tamtejszym pałacu](#). W Śremie stoi [pomnik i popiersie Józefa Wybickiego](#), właściciela pobliskich majątków Psarskie i Manieczki. W pałacu w Chłudowie upamiętniono [Romana Dmowskiego](#), dawnego mieszkańca tego miejsca. Wędrując Szlakiem Letniska Puszczykowo można zobaczyć [willę, która należała niegdyś do Cyryla Ratajskiego](#), a na Obornickim Szlaku Tajemnic znajduje się [głaz upamiętniający owacyjne przywitanie Ignacego Jana Paderewskiego](#) w czasie jego podróży do Poznania. Wizyta pianisty i polityka zainicjowała powstanie wielkopolskie, którego dowódcą był gen. Józef Dowbor Muśnicki, patron [Muzeum Powstańców Wielkopolskich w Lusowie](#).

Śladem twórców

Jednym z najwybitniejszych literatów odwiedzających Wielkopolskę był Adam Mickiewicz, który gościł m.in. w [Pałacu Jankowice](#) oraz w Łukowie, o czym przypomina tamtejsza [Izba Pamięci Adama i Franciszka Mickiewiczów](#). Wieszcz mieszkał również w [pałacu w Objezierzu](#), w którym gościło wiele innych znakomitości, m.in. Paweł Edmund Strzelecki i Józef Ignacy Kraszewski. Popularnością cieszył się również [dwór w Wierzenicy](#) – siedziba Augusta Cieszkowskiego. Jego znamienitych gości można poznać, wędrując pobliską [Aleją Filozofów](#), na której nie bez powodu znajduje się [wzgórze noszące imię Zygmunta Krasińskiego](#). Niedaleko Poznania urodziły się dwie wybitne postaci świata kultury: Wisława Szymborska (przypomina ją [ławeczka na promenadzie jej imienia](#) nad Jeziorem Kórnickim oraz [sala Szymborskich w Izbie Pamiątek Regionalnych w Bninie](#)) oraz Wojciech Bogusławski ([ławeczka w Suchym Lesie](#)).

Duchowieństwo

Oryginalnego [pomnika-ławeczki](#) w Luboniu doczekał się też Edmund Bojanowski. Osobę ojca Mariana Żelazka przypomina [muzeum jego imienia w Chłudowie](#) oraz [głaz pamiątkowy](#) i [tablica](#) w rodzinnym Pałędziu. W Śremie króluje pamięć księdza Piotra Wawrzyniaka – przypomina o nim izba pamięci, [quest](#), [pomnik](#), [tablice pamiątkowe](#), [ławeczka](#) przy promenadzie nad Wartą (w pobliżu na innej ławeczce „przysiadł” [Heliodor Świącicki](#)) oraz [dom rodzinny](#) w pobliskiej Wyrzece. Z Bukiem związanych było dwóch wybitnych duchownych: biskup Jan Lubrański, który zmarł w dawnym [pałacu biskupim](#) oraz Stanisław Reszka – dyplomata i humanista, narrator [questu Orzeł i Reszka w Buku](#).

W podróży

Zdaniem historyków cesarz niemiecki Otton III w czasie swej pielgrzymki do Gniezna zatrzymał się w [grodzie na Półwyspie Szyja](#) w Bninie. W pobliskim [zamku kórnickim](#) gościł sam Henryk Walezy, zmierzający na swą koronację. W wyniku wizyty innego sławnego Francuza studnię w Wielkopolskim Parku Narodowym nazwano od jego imienia [Studnią Napoleona](#). W Owińskach cesarz przeprowiał się przez Wartę, podziwiał sędziwy [dąb Bartek](#) i... o mały włos nie utracił życia w zamachu. Warto wymienić również Charlesa de Gaulle'a, który odwiedził [Pałac Jankowice](#), oraz cesarza Niemiec Wilhelma II, marszałka Francji Ferdynanda Focha i króla Rumunii Karola II, którzy przebywali w [Pałacu Biedrusko](#). Dziś [Śladami podróżników dookoła Poznania](#) wędrują posiadacze specjalnego Paszportu Podróżnika, odwiedzając [pałac w Rogalinie](#) (siedzibę Edwarda Raczyńskiego), [Muzeum – Pracownię Literacką Arkadego Fiedlera w Puszczykowie](#), zamek w Kórniku z [kolekcją osobliwych pamiątek z wyprawy Władysława Zamoyskiego na Antypody](#) oraz [muzeum im. ojca Żelazka w Chłudowie](#).

Piotr Basiński
Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna